

gábor vitéz

Tudomány és művészet

Ereket a jegyzeteket egy művész írta, aki ^{egy kicsit magántudós is volt.} ~~égen életében~~

~~tudományt kezdt~~

1. Tudományt és művészettel nem lehet egyszerre definiálni, most vagy dolgoz: nincs definíció, mely öket kimerítene. Íme azonban ezzel oldhatók: Óta a vitágóval való tudatunk ~~legmagasabb~~ gyüjtökamarái, a művészet az érzétek és érzések, a tudomány a belőlük külleszkedett fogalmak strága gyűjtőménye. Az élet friss szellejéből pompás bort szítekünk és hasznos ecsetet: agorát hordjuk e végerhetetlen, hónapos pincérbe.

2. Művészet és tudomány legmagasabb foka a tudatnak, amely az élet testén nőtt; mint csapja vajon? vagy parazitája? erlöje? vagy célna? Ellépzelek epp párbajszel! Elet és Tudat közt

Tudat

Célom vagy! Élet! most én élvezet vagyok és az élvezet öncél: az élvezet az egyszer dolgoz, amirek nincs szüksége elõre: önmagáért érdemes léteznie. És ha nincs, Élet, lenne? érdemes, nincs? is van azért érdemes, hogy ilyen élvezetek nincs én vagyok, méhekből spüssessék.

Élet

De nem vagy te minthig élvezet: gyakran fajtadom vagy.

Tudat

Imentet a férfinak, aki bölcsemével áll? "jól ismert".

ki legnagyobb érse fajdalmanat)

téjer. Ó megmonda másnapjáig te ismétljegei törökteret árnyé. Sörör a birkai is élvez az ember.

Elet

Én vágok a te célot ó Turhat! Működtem az én szeretetemet forrja, turomájot nem arra való-e hogy az én meglehetősen fejlett török-
Königítse? Csak akkor érzi valamit, ha belőlem merítet; és amit belőlem merítet, azt én visszakerem: engem gazdagítasz a kincsivel. & te kíppelj!

Turhat

A művészettel népszerű talán igezt van: a művészettől talán ^{soha} érdeklődés, a művészettel mindenki utána, minden ^{réményevel} törököt akar a művészget turhatalomra tenni, te zsidók. De a tudás nem nyilatott nekem hizelgés; nem öltözött török a hajnag zépség mineibe: nem iránytta visszatérít-e ó töle, savanyusággal a boronból nyert ecstánes? Ha nem, ez zolyalt tan, azt csak mellékben teszi; s a felfedező, aminél ^{művészettől} te hasznatra fordította, nem gondolt a te hasznatra. A művészeti kölben: hanem önzetlen ~~szerepe~~ Kereste az önépüggyesek napp szimmetriáját. Mi köze hozzá a matematikaiak, aki a lehetetlen geometriákat kutatja? Ó elmenekült töleit és a demnittől alrott magának világát. Az ó török nem a te városodat ~~dicsőít~~: kiutál áll azon és a körül sem a te

3

bányaiból valók. Lehet hogy kicsinges harcra is rát felhár-
nálott eppen a gondolatait; de csak úgy, mint a barbarok fel-
használták hajdan a legrosszabb emlékek kövét: hogy mezejt éges-
tikuk belőlük. A tudós tanulmánytól elég, hogy minőségnél minőségebb,
céltól csak a saját céltól, a saját kéjtől, mint Póucari, a nagy tudós, monthe,
minőségeben is csak az igez
minősége. Kinek csak ez a célja.

Élet

Térvezd, o Tudat, ha azt hiszed, hogy az elvezető öncél: inkább
minőség eszre és csalétek. Amint a szerelem keje is arénával csal-
étként, melyel csábítottak ~~szemben~~^{azozonyt,} embert, hogy kiutasal nyilván, gond-
del növelve, milion és nevdien és folytasson engem: így a
tudás és minőséget keje, csalétként a kiválasztottakra, hogy a
minőségekkel súlyos alapot kínáljam engem fenn tartani
és gazdagítani regisztrálni.

Tudat

Miért van nyilvánban erre a csalétekre is miért alazza te
minden lépésen gazdagodni is! Miért érzed, hogy nem vagy elég
magadnak; érzed hogy célnak te sincs a cél lenni. Minősig
csak fenn tartani aracat magadat; de érdekes-e valamit fenn-
tartani csak hogy fennmaradjon; ha semmi más értelme,
céltja nincs? Természet kérden: lehet-e valami öncél, ha

nem az elvezet? Az elvezet az egészben, ami önmagában
találja békéjét békéjét. Élet

Én vagyok az elvezet, én magam.

Tudat

Te vagy elvezet? Csupa kincsünk és fajdalom vagy: s
 gyökök korlátainból csak én tudok nyabadságot nyújtani. Csak
 nem vannak fizikai önmérem; te ~~elsők~~ ^{Kedves szerző! A műleírás során általában} férgekkel
 előbb viszonyt kifelé törik munkáit, belül férget vejetnek.
Élet

Mert jár te halál törököt a pályára.

Tudat

És ki teszi a fajdalmat elvezeté? Csak én értem ahhoz.
 Néhányban bin a bin és a ritkás; de jön az én művésztem, s
 én a bin egy ~~színpadon~~ ^{színpárban} hangja valir érzések nagy koncentrációban;
 jön a tudományom, amiből azelőtt undoroltam, az most érdekel,
 és nem gyötör. Csak én alkotok szépséget belőle, én veremstre-
 álom értelmes egeszére lásás, ömpéjigéstelen érzésekkel.

Élet

Látor, mégis cserétem vagy te: hogyan engem népsít,
 hogyan tegy elviselhetővé.

Tudat

Nem úg van: te vagy értem. Mert nincs való volna a

5

te vor kinot, a te vor ostobasajot, ha én nem volunk
 ari azokat epp nagy szípség, epp nagy rend részeirent fel-
 hagyálom. Nem te hagyálod fel engem, hanem én tégedet.
 Én add értelmet neked, epp isten sem lett volna oly bolond,
 hog teged epp alkosszon, ha nem éjszipp ~~lehetetl~~ leghagyjóbb
 népséggel én bennem. Az istenek csak azért ~~előtérben bájolat~~
 ángyroltak be örökké fénnyiret e zavaros világgal, hog ~~és meg-~~
 fogyával spolgálhatson ar én nap festményemre, melynek mi-
 vörzet a neve, vagy legalább rajzomnak (mely a formáit mutatja
 spiner vörül): a tudományos r.

Επειδώστο Σ' αὐτός
 Αρδψώσι, οὐκ οὐκ επομένοις ξανθή.

Bájorat ^{fontala} nemint, hog legyen mirol érdeklődünk —
 mint az monolta, aki bőlesőnnel állt. Te csak az én témában vagy.

Élet

Itt mondod, hog te csinált belőlem népséget és érkel-
 mesedet. De mit nevezel te népségek és mit érkel-
 mesed? ~~Han azt hivod e népségeket, amiben engem találnak~~
~~megumentül teljesítel, az ér irányonak a területen feld?~~

Tudsz-e a népre birtokabb meghatározást, mint hog az az, ami
 tettek, ami hat, érzéseket felt, reákat, életet felt. Ei tudsz-e az

6

értelmesre (amit tudomájot igazságként nevez) más, jobb meghatározást, mint a Jamesét, hogy annak ván értelme, amit ha igaznak elítélez, jobban boldogságot bennem? minden népszerű, minden igazságot mértére én vappok, céltja is én vagyok, amint hossz forrása is én vagyok.

Tudat

S ha én Kétkelrednék, hogy bármi a forrásra is te volnál?

Elet

Nem tőlem kap-e a művészet minden érzést és répét, a tudomány minden fogalmat soraikat?

Tudat

Ellentegzőleg: a nagy művészet új érzésekkel áras ~~kétkelre~~
~~fej~~, amilyeneket még sohasem éreztél; új képeket tární
 nemet elő, amilyenek benned/mig nem voltak. És nem törökölhető,
 hogy kelt is benned új érzéseket — és fest is belül új képeket.

Elet

A művészeti bázisat lehet: a művészet nincs egyszerűtlenül
 tul termés. A jólhaladtatlan gyermek aki tul áras termi szü.
 lőjén. De a tudomány ~~rám szorul is~~ hozzáim: "az én ajándéká-
 imból él és nem áras olyasmit alrottuk, ami bennem nincs".

Tudat

A tudomány is tulgyerő terajtan. Bolyai megállotta az abszolút

geometriát amely bennet vissza. De vajon csak a rendes geometria is megrán-e bennet? Van-e bennet csak egyszer matematikai pont, matematikai vonal? Nem feltételezhető tul rajta a tudomány, mikor ezerrel a végtelenül finom kölcsönök megálltak? Sőt az egész fizika? Van-e bennet csak egyszerű tisztta, komplikációktól ment fürténés is, mint amivel rel a fizika játszik? Nem így ideál felé förekir-e minden tudomány? Nem annál inkább tudomány-e, minnél távolabb tudott más földet szakni, teremtve? S a legideálisabb a matematika.

Elet

Nyug bejelöly mint Arcopus rókás. Csak azért legideálisabb a földön elszabadított tudomány, mert engem még egy tudomány sem tudott felérni. Ha a konkretum: a fizika, biológia vagy ép a lélektan tudományához húzhat volna lemmi, nem szírel megfelelő tudományok lennének-e a matematikával? Ó bírja, inkább annál ideálisabb a tudomány, minnél több konkretiságot, minnél többet tud felfogni belőlesem. S a kisacélki tudományoknak, amelyek belén maradnak, már nem mondhatatok, hogy nekem meg nem elégálnak.

Tudat

Ha megelégednék veled, nem akarnék minijegy uját tapasztalni, és nem csinálnának kiélezeteket. A tudományos rivánság ujat akar ejteni min a minőséget -- en vajon az, aki sohasem elégne meg veled.

3. Ebben a pillanatban az ~~#~~ Elektet nevetnie ~~#~~ kell és azt mondani:
- Ó Tudat, nem látor-e hogy mi kettőn voltakép egyszer vannak és en vannak, aki sohasem elégne meg magánnal?

Babits Mihály

Tudományos művek

0961/hv

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADEMIA
KÖNYVTÁRA